

ЧАРЛЗ ДИКЕНС ХОРЕЙШО СПАРКИНС

Превод от английски: Пепа Дочева, 1984

chitanka.info

— Наистина, скъпи, миналата вечер на бала той прояви изключително внимание към Тереза — каза мисис Молдъртън на съпруга си, който след изморителния ден в Сити седеше с копринена носна кърпа на главата си, подпрял нозе на решетката пред камината, и пиеше портвайн, — изключително внимание, и ще повторя пак, необходимо е да го насърчаваме колкото е възможно повече. Непременно трябва да го поканим на обяд.

— Кого да поканим? — запита мистър Молдъртън.

— Е, знаеш кого имам пред вид, скъпи — младия джентълмен с черните бакенбарди и бялата вратовръзка, който се появи за първи път на бала и за когото говорят всички момичета. Младия — божичко, как се казваше? Мариан, как се казва той? — обърна се мисис Молдъртън към по-малката си дъщеря, която плетеше чантичка и беше изпаднала в сантиментално настроение.

— Мистър Хорейшо Спаркинс, маме — отговори мис Мариан с въздишка.

— О, да, точно така — Хорейшо Спаркинс — повтори мисис Молдъртън. — По-истински млад джентълмен определено не съм виждала. Убедена съм, че с този отлично ушит жакет, с който се появи миналата вечер, прилича на... на...

— На принц Леополд, маме — толкова е благороден и романтичен! — подсказа ѝ Мариан с глас, преливащ от безкрайно възхищение.

— Ще ти напомня, скъпи — продължи мисис Молдъртън, — че Тереза навърши двадесет и осем и ние наистина трябва да предприемем нещо сериозно.

Мис Тереза Молдъртън беше дребничка и доста пълна, с алени бузи и весел нрав, но все още нямаше годеник, макар че, трябва да ѝ признаем това, нещастieto ѝ не се дължеше на липсата на усърдие от нейна страна. Десет години флиртуване се оказаха безрезултатни, а мистър и мисис Молдъртън напразно завързваха познанства сред подходящите за брак млади мъже от Камбъруел и дори чак от Уондзуорт и Брикстън, да не говорим за онези от Лондон, които просто „се отбиваха“ у тях. Мис Молдъртън беше почти толкова известна, колкото лъвът на Нортъмбърланд Хаус, и за нея имаше същата вероятност „да се задоми“, колкото за него.

— Сигурна съм, че ще го харесаш — продължи мисис Молдъртън. — Той е такъв джентълмен!

— Толкова е умен! — каза мис Мариан.

— И говори така хубаво! — добави мис Тереза.

— Той много те уважава, скъпи — каза мисис Молдъртън на съпруга си.

Мистър Молдъртън се изкашля и погледна към огъня.

— О, на него много му харесва да бъде в компания с татко — каза мис Мариан.

— Без съмнение — добави мис Тереза.

— Сподели го с мен — отбеляза мисис Молдъртън.

— Е, добре — отвърна поласкан мистър Молдъртън. — Ако го видя утре на бала, може и да го поканя. Надявам се, знае, че живеем в Оук Лодж, Камбъруел, скъпа?

— Разбира се, както и че поддържаш екипаж и кон.

— Ще видим — каза мистър Молдъртън, като се приготвяше да подремне. — Ще видим какво ще направя.

Мистър Молдъртън беше човек, чиито светски представи се ограничаваха със застрахователното дружество „Лойд“, Борсата, Индия Хаус (*Индия Хаус — сграда в Лондон, в която се помещавало министерството по въпросите, свързани с Индия. От 1947 г. там се намира дипломатическото представителство на Република Индия*) и Банката. Няколко успешни спекулации го бяха извели от състоянието на неизвестност и относителна бедност до положение на охолство. Както става често в подобни случаи, с нарастването на богатството им такива хора стигат неимоверни висоти в представата за себе си и семействата си — по отношение на мода, вкус и други подобни глупости те подражават на хората над тях и определено изпитват характерния за случая ужас от всичко, което би могло да се вземе за не и з и с к а н о. Мистър Молдъртън беше гостоприемен заради самата показност, тесногръд поради ограниченост и страдащ от предразсъдъци поради самомнение. Желанието му да се изтъква го принуждаваше да поддържа прекрасна кухня, посредствеността и любовта към хубавите неща в живота му осигуряваха много гости. Обичаше да има около масата си умни мъже или поне такива, които той определяше за умни, защото това беше чудесна тема за разговор, но не понасяше онези, които наричаше „остроумни“. Може би не ги

обичаше от солидарност към двамата си сина, които едва ли биха могли да го дразнят с притежанието на такова качество. Семейството имаше амбицията да завърже познанства и връзки с обществените среди над тези, в които самите те се движеха, и едно от неизбежните последствия от аспирациите им, като прибавим и пълното им невежество за света извън техния тесен кръг, беше, че всеки, който кажеше, че познава някой с висок ранг или титла, можеше да разчита на сигурна покана за трапезата на Оук Лодж, Камбъруел.

Появата на мистър Хорейшо Спаркинс на бала предизвика голям интерес и събуди любопитството на честите посетители. Кой беше той? Виждаше се, че е сериозен и склонен към меланхолия. Да не е духовно лице? Не, танцуваше прекалено добре. Адвокат? Спомена, че не е завършил право. Употребяваше много изискани думи и говореше безспир. Да не би да е изтъкнат чужденец, който е дошъл в Англия, за да опише страната, нейните обичаи и забележителности и ходи на балове и обеда с цел да се запознае с висшето общество, изискания етикет и английската изтънченост? Не, нямаше чужд акцент. Да не би да е лекар, журналист, писател на модерни романи или художник? Не, за всяко от тези предположения имаше солидно отрицание. „Тогава — казаха всички — той трябва да е някой.“

„Положително трябва да е някой — си рече мистър Молдъртън, — щом вижда, че стоим над другите и ни отделя толкова голямо внимание.“

Вечерта след разговора, който ви предадохме, имаше бал. Беше наредено кабриолетът да е готов пред вратата на Оук Лодж точно в девет часа. Госпожиците Молдъртън бяха облекли небесносини атлазени рокли, украсени с изкуствени цветя, а мисис Молдъртън, която беше ниска и пълна и беше със същия тоалет, приличаше на двойния образ на голямата си дъщеря. Мистър Фредерик Молдъртън, по-големият син, беше във вечерен костюм и наподобяваше идеала за елегантен келнер, а мистър Томас Молдъртън, по-младият, с широката си бяла вратовръзка, синьо сако с ярки копчета и червената панделка на часовника силно напомняше портрета на онзи интересен, но неблагоприятен джентълмен — Джордж Барнуел (*Джордж Барнуел — герой на Джордж Лило („Лондонският търговец, или историята на Джордж Барнуел“, 1731)*). Всеки член от семейството си беше наумил да задълбочи познанството си с мистър Хорейшо Спаркинс. Мис

Тереза, разбира се, щеше да бъде мила и занимателна като всяка двадесет и осем годишна девойка, която си търси съпруг. Мисис Молдъртън щеше да сияе от усмивки и любезности. Мис Мариан беше решила да го помоли да напише няколко стихчета в албума ѝ. Мистър Молдъртън възнамеряваше да изяви покровителството си, като покани великия непознат на обяд. Том искаше да се осведоми за задълбочеността на познанията му по интересните въпроси относно енфиеето и пурите. Дори самият Фредерик Молдъртън, семейният авторитет на тема вкус, облекло и модни тенденции, който разполагаше с апартамент в града и свободен достъп до Ковънт Гардън Тиътър, който винаги се обличаше според модата за месеца, два пъти седмично ходеше да гребе по Темза по време на сезона и имаше близък приятел, който веднъж се запознал с някакъв мъж, дето бил живял в Олбъни (*Олбъни — модерни обзаведени апартаменти на Пикадили (една от централните улици на Лондон). Наемането на апартамент в Олбъни означавало, че наемателят принадлежи към „светското общество“*) — дори и той реши, че мистър Хорейшо Спаркинс е страшно хубав човек и че ще му окаже честта да го покани на партия билиард.

Първото нещо, на което всички от семейството спряха изпълнен с надежди жаден взор, когато влязоха в балната зала, беше интересният Хорейшо с отметната назад коса и очи, вперени в тавана, който седеше в съзерцателна поза на едно канапе.

— Ето го там, скъпи — прошепна мисис Молдъртън на съпруга си.

— Колко прилича на лорд Байрон! — пророни мис Тереза.

— И на Монтгомъри (*Монтгомъри Джек — популярен поет от началото на XIX век, автор на поемата „Вселената до потопа“ и др.*)! — намеси се и мис Мариан.

— И на портрета на капитан Кук! — изказа мнение Том.

— Том, не бъди глупак! — каза баща му, който го скастрияше за всяко нещо, което той кажеше, вероятно с цел да му попречи да „остроумничи“, което беше напълно излишно.

Еlegantният Спаркинс заемаше най-различни театрални пози, докато семейството прекоси залата, след което скочи с най-непринудена радост и изненада, пристъпи към мисис Молдъртън с безкрайно уважение, поздрави младите госпожици най-очарователно,

поклони се и стисна ръката на мистър Молдъртън с учтивост, стигаща почти до благоговение, и отвърна на поздравите на двамата сина отчасти поласкан, отчасти покровителствено, което ги убеди напълно, че той е някоя важна и същевременно много снизходителна особа.

— Мис Молдъртън — каза Хорейшо след съответните реверанси и ниски поклони, — мога ли да си позволя да се надявам за вашето съгласие да ми доставите удоволствието...

— Струва ми се, че не съм ангажирана — изрече мис Тереза, като всячески се преструваше на равнодушна, — но в същност, толкова много...

Хорейшо придоби очарователно изражение на опечален.

— Ще ми бъде особено приятно — каза най-сетне с предвзета усмивка интересната Тереза.

Лицето на Хорейшо светна като стара шапка след дъжд.

— Наистина много изискан младеж! — каза благодарният мистър Молдъртън, когато покорният Спаркинс и партньорката му се присъединиха към започващия кадрил.

— И има изключително изтънчени обноски — добави мистър Фредерик.

— Да, той е направо чудесен — намеси се и Том, който не можеше да не развали нещата. — Говори като аукционер.

— Том! — каза строго баща му. — Мисля, че вече ти казах да не се държиш като глупак.

Том посърна като петел в дъждовно утро.

— Колко е хубаво! — каза забележителният Хорейшо на партньорката си, докато се разхождаха из салона след танца. — Колко щастлив и обновен се чувствува човек, когато се оттегли от бурите, превратностите и житейските грижи макар само за няколко кратки мига и преживее тези мигове, колкото и скоропреходни да са те, в очарователната и животворна компания на определена личност, която ако се намръщи, това ще бъде смърт за него, нейната студенина би била лудост, неверността ѝ ще значи гибел, предаността ѝ ще е блаженство, а притежанието на нейното сърце би било най-светлата и най-високата награда, която Небето може да даде на един мъж!

„Какви чувства! Каква душа!“ — си мислеше мис Тереза и се облягаше все повече на ръката на партньора си.

— Но стига, стига! — продължи елегантният Спаркинс с театрален жест. — Какво говоря аз? Как мога да се надявам на такива чувства? Мис Молдъртън — той внезапно се закова на място, — мога ли да се надявам, че ще приемете скромното ми предложение...

— О, мистър Спаркинс! — отвърна развълнуваната Тереза, като се изчерви от смущение и удоволствие. — Трябва да попитате татко. Без негово разрешение аз никога не бих могла да...

— Но той едва ли би имал нещо против...

— О, вие съвсем не го познавате! — прекъсна го мис Тереза, която отлично знаеше, че няма от какво да се бои, но желаше разговорът им да бъде в духа на сцените от романтичните книги.

— Той едва ли ще има нещо против да ви поръчам чаша сладко вино — отвърна учудено очарователният Спаркинс.

„Това ли било всичко? — помисли си разочарованата Тереза. — Какъв шум за едно нищо!“

— Ще ми бъде особено приятно, сър, ако приемете поканата да присъствувате на обяд у нас в Оук Лодж, Камбъруел, в пет часа следващата неделя, стига да сте свободен от други ангажименти — каза мистър Молдъртън в края на вечерта, когато той и синовете му разговаряха с мистър Хорейшо Спаркинс.

Хорейшо се поклонил с благодарност и прие любезната покана.

— Трябва да ви призная — продължи бащата, като предложи кутията си с енфие на новия си познат, — че на тези балове съвсем не се чувствам така добре, както сред уютата — да не казвам лукса — на Оук Лодж. Тук няма нищо, което да привлича един възрастен човек.

— А в края на краищата, сър, какво представлява човек? — вметна метафизичният Спаркинс. — Какво е човекът, питам аз.

— Да, много правилно — каза мистър Молдъртън. — Много правилно.

— Ние знаем, че живеем и дишаме — продължи Хорейшо, — че имаме желаниа, аспирации, амбиции и апетити.

— Точно така! — каза мистър Фредерик Молдъртън със задълбочен вид.

— И така, ние знаем, че съществуваме — повтори Хорейшо, като повиши глас, — но стигаме дотук, тук е границата на нашите знания, това е пределът на нашите постижения, това е краят на нашите идеи. Какво повече знаем?

— Нищо — отговори мистър Фредерик Молдъртън, който повече от всеки друг имаше основание за този отговор. Том се канеше да каже нещо, но спаси репутацията си, защото улови погледа на баща си и подви опашка като кутре, обвинено в дребна кражба.

— Честна дума — каза мистър Молдъртън старши в кабриолета на път за в къщи, — мистър Спаркинс е един прекрасен млад джентълмен. Такива удивителни познания, такъв изключителен ум и такова умение да се изразява!

— Мисля, че трябва да е някой, който се представя за друг — каза мис Мариан. — Ужасно романтично!

— Той говори високо и хубаво — плахо отбеляза Том, — но не мога съвсем да разбера всичко, което казва.

— Започвам да се отчайвам от това, че ти нищо не разбираш, Том — каза баща му, който, разбира се, се чувствуваше изключително просветен след разговора с мистър Хорейшо Спаркинс.

— Направи ми впечатление, Том — каза мис Тереза, — че тази вечер ти се държа доста глупаво.

— Несъмнено! — извикаха всички, а на клетия Том му идеше да се завре в миша дупка.

Тази нощ мистър и мисис Молдъртън разговаряха дълго за възможностите на дъщеря им и нейното бъдеще. Когато си легна, мис Тереза се размисли дали ако се омъжи за човек с титла, трябва да насърчава и допуска до себе си настоящите си познати и цяла нощ сънува преоблечени благородници, големи празненства, щраусови пера, брачни ласки и Хорейшо Спаркинс.

В неделя сутринта семейството започна да се чуди с какво ще пристигне очакваният с такова нетърпение Хорейшо. Дали поддържаше кабриолет? Дали нямаше да дойде на кон? Или ще предпочете да използва дилижанса? Тези и още някои други предположения занимаваха съзнанието на мисис Молдъртън и дъщерите ѝ през цялата сутрин, след като се върнаха от църква.

— Честна дума, скъпа, толкова е неприятно, че този твой прост брат се самопокани днес на обяд у нас — каза мистър Молдъртън на жена си. — Като имах пред вид, че мистър Спаркинс ще дойде, нарочно се въздържах да поканя някой друг освен Фламуел. А като си помисля за брат ти, който е търговец — направо е непоносимо! Заклевам се, че няма да му позволя да говори за магазина си пред

новия ни гост, не, за нищо на света! Нямахте да имам нищо против, ако беше достатъчно разумен, за да скрива какво петно е за фамилията, но той е дотолкова запленил от отвратителната си работа, че винаги държи да съобщи на всички какъв е.

Мистър Джейкъб Бартън, за когото ставаше дума, беше крупен бакалин — толкова прост и до такава степен лишен от чувство за всякаква деликатност, та въобще не се притесняваше да твърди, че не се срамува от работата си — тя му била донесла парите и той нямал нищо против всеки да го знае.

— О! Фламуел, скъпи приятелю, как сте? — каза мистър Молдъртън на едно дребно живо човече със зелени очила, което влезе в стаята. — Получихте ли бележката ми?

— Да, получих я и затова пристигам.

— Не сте ли чували за някой джентълмен, който да се казва мистър Спаркинс? Вие познавате всички!

Мистър Фламуел беше една от онези изключително добре осведомени личности, често срещани в обществото, които се хвалят, че познават всички, но в същност не познават никого. В семейство Молдъртън, където всяка новина за известните личности се поглъщаше с жаден интерес, той минаваше за любимец и понеже си знаеше с какви хора има работа, развихряше до безкрайност страстите си в измишльотини за всекиго. Негов стил беше да пуска най-големите си лъжи така, между другото, с известно чувство за скромност, сякаш се притесняваше да не го вземат за човек, който обича да се изтъква.

— О, не, под това име не ми е известен — отговори Фламуел тихо и с изключително важен вид. — Не се съмнявам обаче, че го познавам. Висок ли е?

— Среден на ръст — каза мис Тереза.

— С черна коса? — запита наслуки мистър Фламуел.

— Да — отговори бързо мис Тереза.

— С малко чип нос?

— Не — каза разочарована мис Тереза, — носът му е римски.

— Не казах ли римски нос? — попита Фламуел. — Той е елегантен млад джентълмен?

— О, да!

— С изключително изтънчени обноски?

— О, да! — извика цялото семейство. — Не може да не го познавате.

— Да, така си и мислех, че ще го познавате, ако е известна личност! — възкликна тържествуващо мистър Молдъртън. — Кой мислите, че е той?

— Ако се съди по описанието ви — каза замислено Фламуел и като снижи глас, почти зашепна, — много ми прилича на виконт Огъстъс Фитц-Едуард Фитц-Джон Фитц-Осбърн. Много способен млад мъж, само че е малко странен. Твърде е вероятно да си е променил името временно с някаква цел.

Сърцето на Тереза силно заби. Възможно ли е той да е виконт Огъстъс Фитц-Едуард Фитц-Джон Фитц-Осбърн! Колко елегантно би стояло това име на две гланцирани картички, привързани заедно с бяла атлазена панделка! „Виконтеса Огъстъс Фитц-Едуард Фитц-Джон Фитц-Осбърн!“ Главозамайваща мисъл!

— Часът е пет без пет — каза мистър Молдъртън, като погледна часовника си. — Надявам се, че няма да ни разочарова.

— Ето го! — извика мис Тереза, когато се разнесе силно почукване на вратата. Всички се престориха — както обикновено става, когато хората чакат специално някого, че дори и не подозират, че някой може да дойде.

Вратата на стаята се отвори. „Мистър Бартън!“ — обяви слугата.

— Да го вземат дяволите! — измърмори мистър Молдъртън. — А! Драги мой, как сте? Нещо ново?

— Няма нищо — отвърна бакалинът по обичайния си груб начин. — Нищо особено, поне аз нищо ново не знам. Здравейте, момчета и момичета! Мистър Фламуел, сър, драго ми е да ви видя.

— Ето и мистър Спаркинс! — каза Том, който гледаше през прозореца. — И на какъв кон!

И наистина, това беше Хорейшо, който изпълняваше такива курбети и скокове с един едър черен кон, сякаш беше звезда от цирка на Астли. След немалко дърпане и теглене на юздите, придружено от пръхтене, изправяне на задните крака и ритане, животното склони да спре на около стотина ярда от вратата, където мистър Спаркинс слезе от него и го предостави на грижите на коняря на мистър Молдъртън. Церемонията около представянето премина както се следва. Мистър Фламуел наблюдаваше Хорейшо иззад зелените си очила с тайнствена

многозначителност, а галантният Хорейшо каза с поглед неописуеми неща на Тереза.

— Това ли е виконт Огъстъс — как му беше името? — прошепна мисис Молдъртън на Фламуел, който я придружи до трапезарията.

— Не, не е точно той — отвърна големият авторитет, — не е точно той.

— Кой е тогава?

— Шт! — промълви Фламуел, като поклати много сериозно глава, с което искаше да покаже, че го познава много добре, но поради причини от държавно значение не може да разкрие важната тайна. — Може да е някой от министрите, който иска да се запознае с възгледите на хората.

— Мистър Спаркинс — каза мисис Молдъртън, изпълнена с радост, — моля, седнете между дамите. Джон, сложи стол за джентълмена между мис Тереза и мис Мариан.

Последното се отнасяше до човека, който обикновено изпълняваше задълженията на коняр и градинар едновременно, но тъй като сега трябваше да направят впечатление на мистър Спаркинс, го бяха нагласили с вратовръзка и обуца, бяха го пригладили и сресали, за да наподобява втори лакей.

Обедът беше чудесен; Хорейшо проявяваше изключително внимание към мис Тереза и всички бяха в прекрасно настроение освен мистър Молдъртън, който, като знаеше нрава на шурей си, мистър Бартън, изпитваше мъчение, подобно на онова, за което вестниците ни съобщават, че живеещите близо до кръчмата преживяват, когато някой от прислужниците в нея се обеси в плевника, и което чувство „е полесно да си го представи човек, отколкото да го опише“.

— Виждали ли сте вашия приятел, сър Томас Ноланд, в последно време, Фламуел? — запита мистър Молдъртън, като хвърли кос поглед на Хорейшо, за да види какъв ще бъде ефектът при споменаването на такава важна личност.

— Не, напоследък не съм. Но оня ден видях лорд Гъбълтън.

— О! Надявам се, негова светлост се чувства добре — каза Молдъртън с голяма загриженост. Едва ли е необходимо да добавим, че до този момент той не беше и подозирал дори за съществуването на подобна личност.

— О, да, добре е, много е добре. Изключителен човек. Видяхме се в Сити и си побъбрахме нашироко. Аз в същност съм доста близък с него. Нямах възможност да си поговоря с него толкова, колкото ми се искаше, защото бях тръгнал към един банкер, много богат мъж, член на Парламента, с когото също съм доста, даже мога да кажа — изключително близък.

— Зная кого имате пред вид — каза важно домакинът, а в същност знаеше точно толкова, колкото и самият Фламуел. — Занимава се с голям бизнес.

С това навлизаха в опасна тема.

— Като стана дума за бизнес — намеси се мистър Бартън от средата на масата, — един човек, когото ти познаваше много добре, Молдъртън, преди да проведеш първата си успешна спекулация, се отби онзи ден в магазина ми и...

— Бартън, бихте ли ми подали едно картофче? — прекъсна го нещастният домакин, с което се надяваше да спре разказа още в зародиш.

— Разбира се — отвърна бакалинът, без изобщо да осъзнае намека на зет си, — та той ми разправи направо...

— От синкавите, ако обичате — отново го прекъсна мистър Молдъртън, който се страхуваше от края на анекдота и не искаше да чува повторно думата „магазин“.

— Та той, знаете ли, ми казва — продължи престъпникът, след като подаде картофчето, — пита ме тоест как върви търговията. А аз му отвърщам на майтап, нали ме знаете, та му разправам: аз никога не страня от работата си и се надявам, че и тя няма да страни никога от мен. Ха-ха!

— Мистър Спаркинс — каза домакинът, като се опитваше да прикрие смущението си, — чаша вино?

— С най-голямо удоволствие, сър.

— За ваше здраве.

— Благодаря.

— Онази вечер говорехме — подхвана домакинът, като се обърна към Хорейшо отчасти за да разкрие ораторските способности на новия си познат и отчасти за да възпре анекдотите на бакалина, — онази вечер говорехме за това, какво представлява човек. Това, което вие казахте, ми направи много силно впечатление.

— И на мене — каза мистър Фредерик.

Хорейшо любезно кимна с глава.

— Бихте ли ни казали какво мислите за жената, мистър Спаркинс? — запита мисис Молдъртън.

Младите дами се усмихнаха престорено.

— Мъжът — подхвана Хорейшо, — мъжът, който се намира в светлите, лъчезарни и цветущи градини на един нов рай или пък обитава пустите, неплодни и така да се каже — прозаични места, с които ние сме принудени да се примиряваме в днешно време; мъжът при всички условия и навсякъде — дали ще мръзне сред убийствените студове на арктическите зони, или ще изгаря под вертикалните лъчи на слънцето, — мъжът без жената ще бъде сам.

— Много ми е драго, че имате такова достойно мнение, мистър Спаркинс — каза мисис Молдъртън.

— И на мен — добави мис Тереза.

Хорейшо я погледна изпълнен с радост и младата дама се изчерви.

— Да, мнението ми... — започна мистър Бартън.

— Знам какво ще кажете — прекъсна го Молдъртън, решил да не дава повече възможности на своя родственик — и не съм съгласен с вас.

— Как така! — запита смаяният бакалин.

— Съжалявам, че мнението ми по въпроса не съвпада с вашето — каза домакинят така уверено, сякаш наистина се противопоставяше на някакво становище, което другият е изказал, — но не мога да се съглася с нещо, което според мене е чудовищно със своята неуместност.

— Но аз щях да кажа...

— Не можете да ме убедите — каза Молдъртън с упорита непреклонност. — Никога.

— Аз също — каза мистър Фредерик, който последва атаката на баща си — не мога да се съглася напълно с мнението на мистър Спаркинс.

— Как! — възкликна Хорейшо, който ставаше все по-метафизичен и все повече се разпалваше, като забеляза, че женската страна на семейството го слуша с възторжено изумление. — Как!

Следствието резултат ли е от причината и причината предшественик ли е на следствието?

— Там е работата — каза Фламуел.

— Разбира се — съгласи се мистър Молдъртън.

— Защото, ако следствието е резултат от причината и причината наистина предхожда следствието, според мен вие грешите — добави Хорейшо.

— Определено — каза ласкателят Фламуел.

— Поне доколкото аз разбирам, това трябва да е правилното и логическо заключение? — каза Спаркинс с въпросителен тон.

— Без съмнение — припя отново Фламуел. — Това решава въпроса.

— Да, може би е така — съгласи се мистър Фредерик. — Преди не ми беше ясно.

„На мене и сега не ми е ясно — помисли си бакалинът, — но може би така трябва да бъде.“

— Какъв изумителен ум има той! — прошепна на дъщерите си мисис Молдъртън, когато тръгнаха към гостната.

— О, той е просто очарователен! — казаха едновременно двете госпожици. — Говори като оракул. Той трябва добре да е запознат с живота.

Когато мъжете останаха сами, настъпи мълчание, по време на което всички имаха много задълбочен вид, сякаш бяха погълнати от сериозността на предишния разговор. Фламуел, който си беше наумил да разбере кой и какъв е този мистър Хорейшо Спаркинс, в края на краищата наруши пръв тишината.

— Извинете, сър — каза този изтъкнат човек, — ако не се лъжа, вие следвате право? И аз самият някога мислех да предприема това, в същност доста съм близък с някои от светилата в тази изключителна професия.

— Н-не — каза Хорейшо с известно колебание, — не съвсем!

— Но отдавна се движите сред копринените тоги, или греша? — запита почтително Фламуел.

— Почти през целия си живот — отвърна Спаркинс.

По този начин мистър Фламуел изясни за себе си въпроса. Той беше млад джентълмен, който се готвеше да стане адвокат.

— Не бих желал да ставам юрист — проговори за първи път Том и изгледа всички на масата, за да види дали някой ще обърне внимание на думите му.

Никой не му отговори.

— Не желая да нося перука. — Том се престраши да отбележи още нещо.

— Том, много те моля да не ставаш смешен — каза баща му. — Ако обичаш, внимавай и се поучавай от това, което другите казват, и престани да правиш постоянно тези нелепи изказвания.

— Добре, татко — отвърна клетият Том, който, откакто беше помолил за още едно парче говеждо в пет часа и петнадесет минути, не беше проронвал и дума, а сега беше вече осем.

— Ей, Том — каза добродушният му вуйчо, — не се измъчвай! Аз съм съгласен с теб. И аз не бих искал да нося перука, по-скоро ще си сложа престилка.

Мистър Молдъртън се закашля жестоко. Мистър Барнън продължи:

— Защото, ако човек се срамува от работата си...

Кашлицата се усили още повече и не спря, докато разтревоженият ѝ причинител не изгуби нишката на мисълта си.

— Мистър Спаркинс — поде отново атаката Фламуел, — познавате ли се случайно с мистър Делафонтен от Бедфорд Скуеър?

— Разменяли сме си картички, а след това съм имал възможност да му оказвам някои услуги — отвърна Хорейшо, като леко поруменя, несъмнено защото го бяха поставили в положение да направи подобно признание.

— Голямо щастие е, че ви се е удала възможност да направите услуга на такъв велик човек — каза Фламуел с дълбоко уважение.

— Не зная кой е — прошепна доверително той в ухото на мистър Молдъртън, докато следваха Хорейшо на път за гостната. — Твърде добре се вижда обаче, че е от юридическите среди и че е някой много важен и с изключително големи връзки.

— Без съмнение, без съмнение — отвърна приятелят му.

Останалата част на вечерта премина много мило. Мистър Молдъртън, освободен от страховете си, понеже мистър Бартън потъна в дълбок сън, беше неимоверно любезен и снисходителен. Мис Тереза изсвири „Падението на Париж“, и то изключително професионално,

както отбеляза мистър Спаркинс, и те двамата, подпомогнати от мистър Фредерик, изпълниха немалко дуети, тъй като бяха направили приятното откритие, че гласовете им хармонират съвършено добре. В същност всички пееха първата партия, а Хорейшо, който малко страдаше от липса на музикален слух, не познаваше дори и една нота, но въпреки всичко се забавляваха много добре и вече минаваше полунощ, когато мистър Спаркинс изяви желание да оседлаят и доведат жребеца му, с което всички се съгласиха при единственото условие, че той ще повтори визитата си на следващата неделя.

— А може би мистър Спаркинс ще дойде с нас утре вечер? — предложи мисис Молдъртън. — Мистър Молдъртън възнамерява да заведе момичетата на пантомима.

Мистър Спаркинс се поклони и обеща да ги посети в ложа 48 по време на представлението.

— ... За сутринта ще ви освободим — каза палаво мис Тереза, — защото мама ще ни води по магазините. Зная, че мъжете не могат да понесат такова нещо.

Мистър Спаркинс се поклони още веднъж и каза, че това би му доставило удоволствие, но сутринта щял да бъде зает с важна делова работа. Фламуел погледна многозначително Молдъртън и прошепна:

— Съдебната сесия!

В дванадесет часа на другия ден „екипажът“ чакаше готов пред вратата на Оук Лодж, за да откара мисис Молдъртън и дъщерите ѝ на заплануваната експедиция. Щяха да обядват и да се преоблекат за театъра у едни свои познати. Те първо оставиха там багажите си, след което се отправиха да пазаруват в „Джоунс“, „Спръгинс“ и „Смитс“ на Тотнъм Корт Роуд, а после и в „Редмейнс“ на Бонд Стрийт, откъдето се понесоха към най-затънтените магазинчета. Младите госпожици разсейваха досадата си от пътуването, като превъзнасяха мистър Хорейшо Спаркинс, упрекваха майка си, че ги кара да бият толкова път само за да спестят някакъв си шилинг, и се питаха дали изобщо някога ще стигнат до целта си. Накрая спряха пред едно мръсно на вид магазинче за платове, чиято витрина беше отрупана с всевъзможни стоки и реклами. Имаше раздути като от воднянка седмици с микроскопични три фартинга в ъгъла, „почти незабележими с невъоръжено око“; триста и петдесет хиляди дамски боа по шилинг и половин пени парчето; оригинални френски обувки от ярешка кожа по

два шилинга и девет пенса чифтът, зелени чадърчета, също толкова евтини, и „всякакъв вид стоки — според думите на собственика, а той сигурно знаеше най-добре — с петдесет процента намаление“.

— Божичко! Мамо, къде ни доведе! — каза мис Тереза. — Какво би казал мистър Спаркинс, ако ни види!

— Да, наистина! — каза мис Мариан, ужасена от тази мисъл.

— Моля, заповядайте. Какво ще желаете най-напред? — запита раболепният церемониалмайстор на заведението, който с огромния си нагръдник и официална вратовръзка приличаше на лош „портрет на джентълмен“ от тези в Съмърсет Хаус (*Съмърсет Хаус — огромна сграда с множество правителствени учреждения, В Съмърсет Хаус са служили бащата и чичото на Дикенс*).

— Бих искала да разгледам коприните — отговори мисис Молдъртън.

— Веднага, мадам. Мистър Смит! Къде е мистър Смит?

— Ето ме, сър — обади се един глас от вътрешността на магазина.

— Побързайте, ако обичате, мистър Смит — каза церемониалмайсторът. — Вас все ви няма, когато сте нужен, сър.

Мистър Смит, призован по този начин да покаже цялата си експедитивност, изскочи пред тезгяха особено чевръсто и застана пред новопристигналите клиенти. Мисис Молдъртън нададе слаб вик, а мис Тереза, която се беше навела към сестра си и ѝ говореше, вдигна поглед и съзря — Хорейшо Спаркинс!

„Ще спуснем завеса“ — както се казва в романите — над сцената, която последва. Загадъчният философ, романтик и метафизик Спаркинс — този, който за интересната Тереза беше въплъщение на представите ѝ за млади херцози и контета с поетични души, халати от синя коприна и пантофи в същия цвят, за които беше чела и мечтала, но никога не се беше и надявала да срещне — внезапно се преобрази в мистър Самюъл Смит, продавач в „магазин за стоки с намалени цени“ и младши сътрудник в някаква съмнителна фирма с триседмична история. Ефектът от достойното изчезване на героя от Оук Лодж при това неочаквано разкритие би могъл да се сравни единствено с офейкването на котка с тенекия на опашката. Съдбата на всички надежди на семейство Молдъртън беше да се разтопят мигновено като лимоновия сладолед по банкетите на Източноиндийската компания,

залите на Олмак (*Олмак — известен лондонски клуб*) оставаха все така далечни за тях като Северния полюс, а вероятността мис Тереза да си намери съпруг беше равносилна на тази капитан Рос да открие Северозападния проход.

Изминаха няколко години след събитието от този ужасен ден. Маргаритките цъфтяха три пъти в градините на Камбъруел, врабчетата три пъти изчирикаха пролетните си песни в гората на Камбъруел, а госпожиците Молдъртън все още нямаха годеници. Положението на мис Тереза е повече от всякога отчайващо, но репутацията на мистър Фламуел е в своя зенит, а семейството продължава да се стреми към аристократични личности и да изпитва все по-голямо отвращение към всичко, което е *неизискано*.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.